

تاریخ دریافت مقاله: ۸۷ / ۱ / ۲۹
تاریخ پذیرش نهایی: ۸۷ / ۲ / ۱۷

طاهر رضازاده^۱، دکتر حبیب‌اله آیت‌اللهی^۲

مبانی طراحی پایدار

چکیده

تا کنون دیدگاه‌ها و رویکردهای مختلفی در زمینه طراحی برای توسعه پایدار، ارائه شده است. در بیشتر این دیدگاه‌ها، فاکتورها و سنجه‌های محیطی، بیش از دیگر عوامل مؤثر در پایداری ایفای نقش می‌کند و بنابراین برخی از ابعاد پایداری در طراحی - همچون مسائل اجتماعی و فرهنگی - نادیده گرفته می‌شود. در این تحقیق که به روش توصیفی - تحلیلی انجام پذیرفته، به تبیین مبانی طراحی پایدار پرداخته شده است که در آن، بر سه عامل اساسی طراحی صنعتی که پایداری آنها نقش بسیار عمده‌ای را در تحقق اهداف توسعه پایدار ایفا می‌کند، تأکید گردیده است؛ این عوامل عبارتند از: پایداری مواد به‌کار رفته در محصولات، پایداری عملکرد محصولات و پایداری رفتار استفاده‌گران محصولات. برای پایداری مواد به‌کار رفته در محصولات، «استفاده از مواد و منابع تجدیدشونده» و «تکیه بر دانش بومی برای تقویت تنوع زیست محیطی»، مورد تأکید قرار گرفته است. «ارتباط درونی میان بعد فیزیکی و بعد مفهومی محصول»، «تکیه بر تجسم ارزش‌های پایدار و شناخته شده اجتماعی و فرهنگی»، «ایجاب صمیمیت شخصی با محصول» و «ارائه تصویری ماندگار از محصولات» از مهم‌ترین عوامل مؤثر در پایداری عملکرد آنها است و در نهایت رسیدن به یک رفتار پایدار نیازمند بهره‌گیری از «ادبیات اکولوژیکی» است که خود بر سه اصل «شناخت»، «به‌زیستی» و «درایت عملی» مبتنی است.

واژه‌های کلیدی: طراحی صنعتی، طراحی پایدار، طراحی محیطی، عملکرد پایدار، رفتار پایدار

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشکده هنر، دانشگاه شاهد، شهر تهران، استان تهران.
Email: taheer_136@yahoo.com

۲. دانشیار دانشگاه شاهد، شهر تهران، استان تهران.
Email: habib_ayat@yahoo.com